

## **SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUT- SKOTTETS BETÄNKANDE 29/2003 rd**

**Regeringens proposition med förslag till ändring av vissa förfarandebestämmelser i anslutning till de förmåner som Folkpensionsanstalten verkställer**

### **INLEDNING**

#### ***Remiss***

Riksdagen remitterade den 9 december 2003 en proposition med förslag till ändring av vissa förfarandebestämmelser i anslutning till de förmåner som Folkpensionsanstalten verkställer (RP 160/2003 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

#### ***Sakkunniga***

Utskottet har hört

- överinspektör Minna Levander, social- och hälsovårdsministeriet
- planeringschef Olli Valpola och ansvarig jurist Lars Appelroth, Folkpensionsanstalten.

### **PROPOSITIONEN**

Regeringen föreslår att lagstiftningen om de förmåner som Folkpensionsanstalten har hand om ändras med anledning av förvaltningslagen. Folkpensionsanstaltens beslut om förmåner ska fortsatt kunna sändas som vanlig delgivning per post genom brev och Folkpensionsanstaltens be-

slut ska inte kunna rättas till en sökandes nackdel utan sökandens samtycke.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt sedan de blivit antagna och stadfästa, dock tidigast den 1 januari 2004.

### **UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN**

#### ***Allmän motivering***

Med hänvisning till propositionens motivering och annan utredning anser utskottet att propositionen behövs och är angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

I de lagar som gäller för förmåner som Folkpensionsanstalten har hand om föreslås ändringar på grund av förvaltningslagen, som träder i

kraft den 1 januari 2004. Med avvikelse från förvaltningslagen ska det föreskrivas om delgivning av beslut och rättelse av sakfel. Utskottet konstaterar att den avvikande specialregleringen är motiverad i dessa delar.

Regeringen föreslår att Folkpensionsanstaltens beslut om förmåner fortsatt ska kunna delges per post genom brev. Anstalten meddelar årligen hundratusentals beslut om förmåner. Den

bedömer att bevislig delgivning av beslut om återkrav och eventuellt vissa andra beslut kan betyda att Folkpensionsanstalten måste posta till och med fler än 200 000 beslut mot mottagningsbevis. Utskottet framhåller att det stora antalet beslut och det ökade administrativa arbete de ger upphov till, dröjsmålen med behandlingen av ärenden och det besvär som de som saken gäller har med att hämta besluten talar för bestämmelser som avviker från förvaltningslagen.

Om rättelse av sakfel föreslås bli föreskrivet snävare än i förvaltningslagen, dvs. att rättelse av ett fel till en sökandes nackdel utan undantag ska kräva sökandens samtycke. Utskottet har den uppfattningen att det kan ställas större krav än normalt på myndigheternas verksamhet när det handlar om beslut om en persons sociala trygghet som denne bör ha rätt att lita på. Om ett fel till den sökandes nackdel beror på den sökandes eget förfarande kan myndigheten ta till fullföljds- eller undanröjandeförfarande. På rättelse av skrivfel tillämpas 51 § i förvaltningslagen.

Enligt hänvisningsbestämmelserna i 14 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare, 37 § i familjepensionslagen, 17 § i lagen om frontmanapension och 10 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands iakttas folkpensionslagen i tillämpliga delar. Utskottet noterar att dessa hänvisningsbestämmelser kan anses vara problematiska att tolka och att de bör preciseras i samband med det pågående arbetet för att förtydliga folkpensionslagstiftningen.

Riksdagen har samtidigt med den föreliggande propositionen fått en proposition med förslag till lagstiftning om ändringssökande i beslut om social trygghet (RP 155/2003 rd). I den föreslås 55 § i sjukförsäkringslagen bli ändrad så att socialförsäkringsnämndens och prövningsnäm-

dens beslut ska delges genom brev per post. När förvaltningslagen och den ändrade 55 § i förvaltningsprocesslagen träder i kraft måste den som saken gäller delges besluten mot mottagningsbevis. Eftersom lagändringarna i nämnda proposition kommer att sättas i kraft senare än den 1 januari 2004 på grund av den tid det behövs för att behandla dem i riksdagen, föreslår utskottet utifrån utredning att ändringen i sättet att delge socialförsäkringsnämndens och prövningsnämndens beslut görs nu i samband med den föreliggande propositionen. Men hänvisningarna till förvaltningsprocesslagen föreslås bli strukna som obehövliga.

### **Detaljmotivering**

Utskottet föreslår att hänvisningen till förvaltningsprocesslagen stryks i 32 § 6 mom. i lagen om studiestöd eftersom den är onödig.

Utskottet föreslår att 55 § i sjukförsäkringslagen kompletteras med en bestämmelse om att socialförsäkringsnämndens och prövningsnämndens beslut kan delges den ändringssökande per post.

Utskottet föreslår att paragrafrubrikerna i de lagförslag där det hänvisas till rättelse av fel ändras till "rättelse av sakfel", eftersom det handlar om rättelse av sakfel och inte av skrivfel.

### **Förslag till beslut**

Med stöd av det ovan anförda föreslår social- och hälsovårdsutskottet

*att lagförslag 1—8, 10 och 12 godkänns utan ändringar och*

*att lagförslag 9, 11 och 13—19 godkänns med följande ändringar:*

## 9.

**Lag****om ändring av 30 § lagen om särskilt stöd till invandrare**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen den 20 december 2002 om särskilt stöd till invandrare (1192/2002) rubriken för 30 §  
och  
*fogas* till 30 § nya 3 och 4 mom. som följer:

30 §

Ikraftträdelsebestämmelse  
(som i RP)*Undanröjande av beslut och rättelse av sakfel*

(som i RP)

## 11.

**Lag****om ändring av lagen om studiestöd**

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i lagen den 21 januari 1994 om studiestöd (65/1994) 29 § 3 mom. och  
*ändras* 31 a §, sådan den lyder i lag 341/1997, samt  
*fogas* till 32 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 305/1999 och 691/2002, ett nytt 6 mom. som följer:

31 a §

*Rättelse av sakfel*

(som i RP)

32 §

*Besvärsnämnden för studiestöd*

nom brev till mottagaren under den postadress  
som han eller hon har uppgivit för besvärsnämnden för studiestöd. Ändringssökanden anses ha  
fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då  
beslutet postades under den adress han eller hon  
uppgivit, om inte något annat visas.

Ikraftträdelsebestämmelse  
(som i RP)

— — — — —  
(Utesl.) Ett beslut av besvärsnämnden för studiestöd kan delges så att det sänds per post ge-

## 13.

**Lag****om ändring av 21 a § militärunderstödslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

*ändras* i militärunderstödslagen av den 20 augusti 1993 (781/1993) 21 a §, sådan den lyder i lag 339/1997, som följer:

21 a §  
*Rättelse av sakfel*  
 (som i RP)

---

Ikraftträdelsebestämmelse  
 (som i RP)

## 14.

**Lag****om ändring av (utesl.) sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

*ändras* i sjukförsäkringslagen av den 4 juli 1963 (364/1963) 48, 55 och 56 a §, dessa lagrum sådana de lyder, 48 § i lag 350/1996 och 832/1996 *samt* 55 och 56 a § i lag 329/1997, som följer:

48 §  
 (som i RP)

*sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress han eller hon uppgivit, om inte något annat visas.*

55 § (Ny)  
*Socialförsäkringsnämndens och prövningsnämndens beslut delges så att det sänds per post genom brev till mottagaren under den postadress som han eller hon har uppgivit. Ändringssökanden anses ha fått del av beslutet den*

---

56 a §  
 (som i RP)  
 Ikraftträdelsebestämmelse  
 (som i RP)

**15.****Lag****om ändring av 8 d och 14 § lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten**

I enlighet med riksdagens beslut

*ändras* i lagen den 27 mars 1991 om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991) 8 d och 14 §, dessa lagrum sådana de lyder, 8 d § i lag 333/1997 och 14 § i lag 697/2002, som följer:

8 d §  
*Rättelse av sakfel*  
(som i RP)

14 §  
(som i RP)  

---

Ikraftträdelsebestämmelse  
(som i RP)

**16.****Lag****om ändring av 28 d § lagen om rehabiliteringspenning**

I enlighet med riksdagens beslut

*ändras* i lagen den 27 mars 1991 om rehabiliteringspenning (611/1991) 28 d §, sådan den lyder i lag 334/1997, som följer:

28 d §  
*Rättelse av sakfel*  
(som i RP)  

---

Ikraftträdelsebestämmelse  
(som i RP)

**17.****Lag****om ändring av 13 a § lagen om moderskapsunderstöd**

I enlighet med riksdagens beslut

*ändras* i lagen den 28 maj 1993 om moderskapsunderstöd (477/1993) 13 a §, sådan den lyder i lag 338/1997, som följer:

13 a §  
*Rättelse av sakfel*  
(som i RP)

Ikraftträdelsebestämmelse  
(som i RP)

## 18.

### **Lag** **om ändring av 15 d § barnbidragslagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i barnbidragslagen av den 21 augusti 1992 (796/1992) 15 d §, sådan den lyder i lag 335/1997, som följer:

15 d §  
*Rättelse av sakfel*  
(som i RP)

Ikraftträdelsebestämmelse  
(som i RP)

## 19.

### **Lag** **om ändring av 22 d § lagen om stöd för hemvård och privatvård av barn**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen den 20 december 1996 om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) 22 d §, sådan den lyder i lag 337/1997, som följer:

22 d §  
*Rättelse av sakfel*  
(som i RP)

Ikraftträdelsebestämmelse  
(som i RP)

Helsingfors den 10 december 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Valto Koski /sd  
medl. Anneli Kiljunen /sd  
Marjaana Koskinen /sd  
Pehr Löf /sv  
Riikka Moilanen-Savolainen /cent  
Aila Paloniemi /cent  
Juha Rehula /cent

Paula Risikko /saml  
Arto Seppälä /sd  
Osmo Soininvaara /gröna  
Tapani Tölli /cent (delvis)  
Raija Vahasalo /saml (delvis)  
Erkki Virtanen /vänst (delvis)  
Tuula Väättäinen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.